

Szeged népe, polgárok, munkások, magyarok!

Negyvennyolcban azt kiáltották felétek: a haza veszélyben van! Ma azt menydörgik felétek az idők: a haza végveszélyben van. A házatok, a szorgalmatok összeesorgott verejtéke, a testetek épsége, az őseitek sirja, a gyerekeitek bölcsője: ez van veszélyben és még ennél is több. Arról van szó, hogy a magyar népnek a neve is letöröltesse a nemzetek táblájáról, mint a hunné és az avaré.

Ma mindenkinek kötelessége újságot olvasni és nem kell senkit felvilágosítani arról, hogy Magyarország ma siralomházban van, még pedig égő siralomházban. Ki ment ki belőle? Volt fegyvertársaink bőszebb dühvel marnak belénk, mint hadviselő ellenségeink. Ki véd meg bennünket? Akik idáig vezették a magyarság sorsát, kerek e világ minden irányunk való rokonszenvét eljátszották. Senki nem fél tőlünk, senki nem szeret bennünket, a háború nagy halott-torán mi csak mosogató rongy lettünk a népek asztala alatt.

Ne káromkodjunk, ne hördüljön föl bennünk a megsértett szittyá kevéség: nem ér az már semmit. Ahelyett próbáljuk menteni, amit még lehet: maradék életünket és a jövőbe való belefogódzásunkat. A menekülésnek egy módja van: a magunk szájával beszéljünk, de csak magunkért, a magunk öklével verekedjünk, de csak magunkért, csak a magyarért és csak a népért.

A régi Ausztria romjain mindenütt a Nemzeti Tanácsok vették kezükbe az új államok sorsának vezetését, a külső ellenséggel való tárgyalást, a belső rend biztosítását. Megalakult a magyar Nemzeti Tanács is, élén az egyetlen szeplőtlen multu magyar parlamenti vezérpolitikussal, Károlyi Mihály gróffal, akinek minden jövődöle a háborúról és békéről bibliai komorsággal teljesedett. A Nemzeti Tanács programját, Magyarország megmentésének tizparancsolatját mindnyájan ismeritek: melyik az, amelyik nem a magyar szívében gyökeredzik, melyik az, amit nem írnatok mindnyájan alá.

Ezzel a programmal egy héttel ezelőtt mindenestre többet meg lehetett volna menteni Magyarországból, mint amennyit ma meg lehet. De a Nemzeti Tanács kiáltványát letiltották, a lapokat, amelyek közölték, elkobozták, a tömegbe, amely fölesküdt az új evangéliumra, belelőttek. De hát kik, de hát miért? Ami szabad a csehnék, a horvátnak, a stájernak, a szlovénnek, a pár ezer emberből álló friauli köztársaságnak, miért nem szabad az a tíz millió magyarnak: követelni az élethez való jussát?

Azért, mert nincs a világnak nemzete, a melyik jámborabb, naivabb, együgyűbb és türelmesebb volna, mint a magyar. Az a feudális érdekszövetkezet, amely belevitte a háboruba az egész világ ellen és ostobaságával elvesztette vele a háborút, most el akarja vele vesztetni a békét is, hogy a maga bőrét megmentse. A megmaradt magyar nép és az élet közé áll az a föltámadt kamarilla, amely az

Ausztriából kiszorult cseh és osztrák udvari főurakon kívül egy marék magyar mágnásból és minden vizen járatos politikai kalózból áll.

Mi, tíz millió magyar vagyunk a nemzet-tenger, ők néhány száz az iszapos hab, a mely fölöttünk uszik és a világ ítélőszéke előtt képviselni akar bennünket. Hát nem a világ röhejére volnánk méltók, ha nem azt tennénk, amitől a mi életünk függ, hanem azt, ami nekik lehetővé tenné, hogy tovább is fönt uszkálhassanak, mint a békanyál az állóvízen?

Szeged népe, polgárok, munkások, magyarok! Mindnyájan tudjátok, hogy a néptenger reng és a Nemzeti Tanács hajóját röpti előre. Törvényhatóságok, hivatalos testületek, egyesületek, társadalmi szervezetek egy-másután jelentik ki a Nemzeti Tanácshoz való csatlakozásukat. A Nemzeti Tanács intézőbizottsága Szegeden is megalakult a Károlyi-párt, a radikális párt, a szociáldemokrata párt bizalmi férfaiából. E három párt nevében szólítunk fel Szeged népét, hogy a *hivatali testületek, a társadalmi szervezetek, az egyesületek és népkörök* mind azonnal jelentsék be csatlakozásukat a Nemzeti Tanácshoz a szegedi függetlenségi és 48-as párt, vagy a radikális párt, vagy a szociáldemokrata párt elnökségénél, amely a csatlakozást továbbítja. A késedelmezésre nincs idő, a semlegesség könnyelmes köpönyegébe bújni nem lehet, színt kell vallani, a langymeleg véleményűeket ma kiköpi szájából az élet.

A Nemzeti Tanács szegedi intézőbizottságának vezetésével és az Országos Nemzeti Tanács kiküldötteinek részvételével az egyesült szegedi pártok vasárnap délelőtt 11 órakor a Klauzál-téren népgyűlést tartanak és az intéző bizottság kéri a csatlakozó szervezeteket, hogy csatlakozásukat kiküldötteik útján ott is jelentsék be.

A népgyűlésen legyen ott mindenki, aki a magyarság ügyét a magáénak is érzi. Értsék meg, itt nem arról van szó, amit eddig politikának hívtak: itt amellől kell demonstrálnia Szeged népének, hogy arra a Nemzeti Tanácsra esküszik fel, mely ma egyedül mentheti meg, mint kormány — ha megmenthető még —

az ország magyar részének épségét, az ellenség távoztatását az ország szívéből és a ma mindennek fontos belső békességet.

Nekünk szegedieknek még külön tenni-valónk is van: Szegedet, a magyar Herkules oszlopait a tőlünk délre kavargó nemzetiségi tenger lábánál meg kell védenünk minden kivilról beözönlő nyugtalanító elemtől. Belső veszedelemtől polgárainak a Nemzeti Tanácshoz való együttes csatlakozása fogja megóvni.

Szeged, 1918. október 30.

A Nemzeti Tanács szegedi intéző-bizottsága.

szabású gyűlést rendezett, hogy tiltakozzanak a Németországtól való elszakadás ellen. Határozati javaslatot fogadtak el, majd egy főhadnagy kijelentette, hogy a német tisztek is feloldottak tekintik magukat esküjüktől és a szabad Német-Ausztria katonáinak tekintik magukat.

A diákok Becke egyetemi tanár, rektor vezetésével déltájban a képviselőház elé vonultak, ahol először a rektor, majd több képviselő beszélt. Valamennyien hangoztatták a mielőbbi béke szükségességét, egyúttal azonban a Németországgal való egyetértés fentartását. Malik képviselő beszéde közben elkésredett kiáltások hallatszottak:

— Le Andrásyval!

— Éljen Németország!

A diákok ezután hangosan kezdték követelni, hogy a képviselőház elé küldött zászlórudról távolítsák el a kifeszített fekete-sárga lobogót és vonják föl a nagynémet fekete-vörös-arany zászlót. Miután ettől a kívánságtól a tömeg nem állott el, teljesíteni kellett ezt a kívánságukat. A nagynémet zászló kitűzését viharos — Heil! kiáltásokkal fogadták, majd a diákok elénekelték a Wacht am Rheint és a Deutsche Land über alles című dalokat, azután rendben elvonultak.

A rendőrök megakadályozták a külügy-miniszter ellen tervezett tüntetést. Ma délután fél 4 órakor ült össze az alsóausztriai tartománygyűlés termében az ausztriai német nemzetgyűlés, hogy véglegesen határozzon Német-Ausztria jövőendő államformájára vonatkozólag és állást foglaljon Andrásy különbéke lépése ellen.

A tartománygyűlés épülete előtt már a kora reggeli órákban mintegy tízezer főnyi tömeg gyűlt össze, köztük igen sok tiszt is volt, akik felszólították a kivonuló rendőrtiszteket, hogy bocsássák magukat a Nemzeti Tanács rendelkezésére és távozzanak el; ők majd gondoskodnak a rend és nyugalom fenntartásáról. A rendőrtisztek távoztak és helyettük a tisztek állottak be, akik letépték sapkájukról a rózsákat és a nagynémet kóhardákat tűzték föl. Ülés előtt Wolf német radikális képviselő leszólt az erkélyről a tömegnek, amelyet nyugalomra intett. A „8 órai Újság“ értesülése szerint a késő délutáni órákban

a német nemzetgyűlés palotájának erkélyéről Seitens reichsrati képviselő kihirdette, hogy a nemzetgyűlés elhatározta a köztársaság kikiáltását.

Nincs élelmiszere a bécsi helyőrségnek.

Bécs, október 30. Ma délelőtt megjelent a képviselőházban Primasevics ezredes és közölte, hogy a bécsi helyőrségnek csak néhány napra elegendő élelmiszere van. Fölkérte a képviselőket, gondoskodjanak a helyőrség élelmezéséről, mert máskülönben nem lehet kezességet vállalni a rend és nyugalom fentartásáért.

„Károly császár bukása.“

Berlin, október 30. A Vorwärts „Károly császár bukása“ címen írja: Levett kalappal áll egy igen régi nemzetségből származó császár az amerikai professzor előtt, aki elnök lett és kegyeit kéri. A császári és királyi monarchia életéről harcol. Harcol? Nem, koldul. Életben maradni épp olyan keserves, mint meghalni a hazáért. A német-osztrákok, akik ugyanugy gondolkodnak, mint mi, a gyors béke iránti szeretetük dacára ezt a császári különugrást Wilson karjaiba nem igen találják császárhoz méltónak. Ők most maguk fogják ügyeiket rendezni és ha majd egyszer hozzánk jönnek, mi nem fogjuk kérdezeni, Károlyval jönnek-e, vagy Károly nélkül?

Német-Ausztria nemzetgyűlése elhatározta a köztársaság kikiáltását.

Bécs, október 30. Az a nagy izgalom, a mely a különbéke nyomán támadt, tetőpontját érte el. Ma is nagy tüntetéseket vártak Andrásy külügyminiszter, valamint az uralkodó dinasztia ellen. A külügyminiszterium környékét erős készültség szállta meg.

Az osztrák képviselőház pártvezérei ma délelőtt tíz órakor dr. Gross képviselőházi elnökkel értekezletet tartottak, amelyen úgy döntöttek, hogy az új kormány ma még nem mutatkozik be. Az értekezleten Lammarsch miniszterelnök is megjelent és valóságos programbeszédet mondott. Tiltakozott az ellen a szemrehányás ellen, mintha a külügyi kormány és az osztrák kormány esküszegést követtek volna el Németországgal szemben.

— Mi — mondotta Lammarsch — a német kormányt legalább 28 órával előbb értesítettük, hogy milyen lépést szándékoztunk tenni és kitarottunk, míg politikai, pénzügyi, de különösen gazdasági helyzetünk megengedte. Ezt Vilmos császárnak is tudomására hoztuk, tehát nem áll az, hogy az utolsó pillanatban értesítettük Németországot békelépésünkről.

A miniszterelnök ezután azt a kérést intézte a fronton levő katonákhoz, hogy ne engedjék magukat a közeli béke kilátásaitól befolyásolni és ne hagyják el tömegesen a frontot, mert ezzel csak fokozzák a zavart.

Mialatt a képviselőházban tanácskoztak, a bécsi egyetemi polgárság a diáksággal nagy

Modern vegytisztító

és ruhafestő intézet.

KLEKKER JANKA, Feketesas-u. 17.